

Pla local d'inclusió i cohesió social (PLIS)

Regidoria de les polítiques
per als drets de les persones

MEMÒRIA
ANUAL

Ajuntament de Lleida

1. ANTECEDENTS I OBJECTIUS DE L'ÀREA	pag. 2
2. PROJECTES I ACTUACIONS ESPECÍFICS	pag. 4
2. 1. Treball en xarxa i espais de participació.	Pag. 4
2. 2. Accions innovadores i eines de coneixement.	Pag. 7
2. 3. Altres tasques de l'Oficina Tècnica.	Pag. 13
3. TREBALL AMB ELS PLANS D'INCLUSIÓ DE CATALUNYA	Pag. 14

1. ANTECEDENTS I OBJECTIUS

ANTECEDENTS

L'any 2006 la Generalitat de Catalunya va posar en marxa el Programa per a l'impuls dels plans locals d'inclusió social i actualment n'hi ha 42 municipis i comarques que participen del programa, dissenyat polítiques i accions adreçades a la lluita contra la pobresa i al foment de la inclusió social. Aquestes polítiques i accions incorporen, com a principis orientadors, la multidimensionalitat, la transversalitat, la participació i el treball en xarxa, la promoció de l'autonomia, la perspectiva comunitària i el reconeixement de les especificitats territorials. Es tracta, per tant, de potenciar polítiques amb un enfocament més preventiu respecte als factors que incideixen en el risc d'exclusió social, i de donar resposta a les seves causes.

L'Ajuntament de Lleida es va adherir, durant l'any 2007, al Programa per al desenvolupament de Plans Locals per a la Inclusió Social, rebent una subvenció per part del Departament d'Acció Social i Ciutadania per a la creació de l'Oficina Tècnica del Pla Local d'Inclusió i Cohesió Social (PLIS) de Lleida.

OBJECTIUS

El Pla Local d'Inclusió i Cohesió Social té com a principal objectiu dissenyar i articular l'estratègia per a la inclusió social a la ciutat de Lleida, de forma consensuada amb els agents dels territoris, i basada en les diagnòstics i els recursos existents.

D'aquí es desprenen els objectius estratègics sobre els quals s'articulen les diferents actuacions del Pla d'Inclusió:

1. Promoure actuacions estratègiques i transversals que prioritzin la debilitació dels factors estructurals que generen processos d'exclusió social.
2. Impulsar actuacions preventives i d'inclusió social des d'una òptica comunitària i territorial amb l'objectiu de reforçar les xarxes familiars, socials i comunitàries, i afavorir la cohesió social.
3. Facilitar la creació de treball en xarxa, integral i transversal, i proper al territori entre tots els actors públics, privats i del tercer sector social.
4. Dissenyar processos i instruments participatius per garantir la implicació ciutadana en la configuració de les accions inclusives.

Ajuntament de Lleida

5. Promoure pràctiques innovadores en l'abordament de la exclusió social, tenint en compte les ruptures que es poden produir en la trajectòria de vida.
6. Produir i transferir coneixement sobre la situació de l'exclusió social de caire local, així com les accions o mesures per a la inclusió i la cohesió socials del territori.

A banda de les actuacions a implementar al llarg del temps que estableix el Pla, des de l'Oficina tècnica s'han realitzat accions concretes en diferents àmbits:

1. Treball en xarxa i espais de participació.
2. Accions innovadores i eines de coneixement.
3. Altres tasques de l'Oficina Tècnica.

2. 1. TREBALL EN XARXA.

Al llarg del 2015 s'ha seguit treballant en xarxa i en els diferents espais de participació que permeten assolir el repte de millora del treball transversal a la ciutat.

Dinamitzades des de l'oficina tècnica del pla d'inclusió podem fer referència a:

- Xarxa d'entitats socials d'atenció a les necessitats bàsiques
- Comissió sobre treball sexual
- Grup mixt de responsabilitat social

Xarxa d'entitats socials d'atenció a les necessitats bàsiques

La Xarxa d'Entitats Socials d'atenció a les necessitats bàsiques està formada per 16 entitats de la ciutat, i va néixer l'any 2009 per donar resposta a la situació de crisi econòmica i per afavorir les sinèrgies locals i la planificació d'accions comunes. L'objectiu és produir la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes de Lleida a partir de la coordinació en la prestació de serveis bàsics. Actualment, un total de 16 entitats formen part d'aquesta Xarxa:

- Agència Adventista pel Desenvolupament de Recursos Assistencials (ADRA)
- Ajuntament de Lleida
- Associació Antisida
- Associació de Caritat de Sant Vicenç de Paül
- Associació Esclat- Sta. Teresina
- Banc d'aliments
- Bíblia Oberta
- Càritas Diocesana de Lleida
- Creu Roja
- Dona Samaritana
- Església Evangèlica Pentecostal
- Fundació Social Sant Ignasi de Loiola (Arrels/St. Ignasi)

Ajuntament de Lleida

- Parròquia de la Mercè
- Parròquia del Carme
- Parròquia St. Martí
- Fundació Jaume Rubió i Rubió

La xarxa s'estructura en tres comissions operatives:

Comissió d'aliments: conèixer les necessitats reals de la població de Lleida en relació a la cobertura de necessitat d'aliments i realitzar previsions organitzatives i de provisió de recursos.

Al llarg del 2015 s'ha treballat en la difusió de la nova normativa per a la distribució d'aliments per part del Banc dels Aliments de Lleida, mitjançant reunions informatives adreçades a les entitats. Igualment es segueix treballant en un nou model de distribució d'aliment que faciliti la recollida dels lots d'aliments en un punt únic de recollida ubicat en els diferents barris de la ciutat. Concretament aquest model ja s'ha desenvolupat als barris de la Mariola i de Balàfia.

Comissió de base de dades compartida: mitjançant una web compartida entre les entitats de la xarxa es segueix un doble objectiu: millorar l'eficàcia i eficiència en l'atenció a les necessitats bàsiques de la població a partir de la possibilitat de poder conèixer els serveis que ja gaudeixen les persones demandants, optimitzant la gestió dels recursos disponibles i la cobertura de la població.

Al llarg del 2015 s'ha treballat en un seguit de propostes per millorar l'aplicatiu informàtic XESANB per tal de poder unificar els criteris en la introducció de serveis.

Comissió d'acollida i atenció a temporers: aquesta comissió es constitueix al 2011, reconvertint l'anterior xarxa de lluita contra la pobresa i l'exclusió social. Els membres de la comissió van treballar en la implementació del projecte d'Atenció i acollida a les persones que arriben a Lleida durant la campanya de la fruita 2014, que coordina la resposta a l'atenció de les persones que arriben a Lleida per la campanya agrícola.

Aquest 2015 .....

Comissió sobre treball sexual

La comissió de treball sexual es va crear l'any 2008 per tal de crear el Pla Integral sobre treball sexual amb l'objectiu de coordinar les actuacions, institucionals i comunitàries, dirigies a les persones que exerceixen treball sexual, arran de la

Ajuntament de Lleida

posada en funcionament de l'ordenança de civisme a la ciutat de Lleida per tal d'evitar que l'oferiment de serveis sexuals a la via pública afecti la convivència ciutadana i atendre a les persones que realitzin aquestes activitats de manera el més integral possible.

Durant el 2015 s'ha mantingut el treball des del Punt d'Atenció únic coordinat per l'Associació Antisida de Lleida i comptant amb la col·laboració de la Guàrdia Urbana pel que fa al compliment de la normativa de civisme i convivència.

Cal destacar que des d'aquest Punt d'Atenció s'han atès 424 persones i s'ha treballat en 110 plans individuals, produint-se 19 insercions.

Grup mixt de responsabilitat social per treballar la responsabilitat social en l'àmbit de l'administració local

Aquest grup depenent del Consell de Benestar i Acció Social de Lleida, és fruit del primer encàrrec i compromís d'aquest Consell.

En un primer moment es va constituir un grup a nivell intern del propi ajuntament, per posteriorment constituir un grup mixt format per Ajuntament de Lleida, les entitats del Tercer sector, els sindicats i el sector empresarial de Lleida, per treballar igualment la responsabilitat social més enllà de l'àmbit de l'administració local, amb la participació d'entitat del tercer sector i el teixit empresarial de la ciutat amb l'objectiu de redactar aquelles clàusules social i ambientals que fomentin la inclusió social..

L'Ajuntament de Lleida ha treballant en la realització d'un Pla Municipal de Responsabilitat Social que treballarà en aquests tres eixos principals:

- Promoure el coneixement i la difusió dels valors de la responsabilitat social
- Incrementar el nombre d'empreses socialment responsables
- Treballar per a una administració municipal més responsable socialment

El Pla Municipal de Responsabilitat Social s'emmarca en el compromís que va assolir la Corporació Municipal en el marc del Consell de Benestar i Acció Social i en la voluntat de protegir i impulsar molt especialment l'Economia Social, l'economia per als més febles, continuant amb la tasca que ja s'està duent a terme per fer més visibles les empreses d'aquest sector, sobretot els Centres Especials de Treball i les Empreses d'Inserció.

Ajuntament de Lleida

2. 2. ACCIONS INNOVADORES I EINES DE CONEIXEMENT

Al llarg del 2015, també s'han realitzat les següents actuacions relacionades amb la creació, gestió i difusió de coneixement:

- Jornada d'Innovació Social.
- III Certament "Empresa Solidària".
- IV Premi Candi Villafañe.
- Projecte de la "setmana de les professions".
- Conveni amb la Càtedra d'Innovació Social de la Universitat de Lleida.
- Parada Solidària al Mercat dels Artesans de Nadal.

Jornada d'Innovació Social

Juntament amb l'Obra Social "la Caixa" i en col·laboració amb la Càtedra d'Innovació Social de la Universitat de Lleida, el 19 de febrer es va realitzar la Jornada ***Càpsules d'Innovació Social 2015 – Experiències, respostes i solucions***, amb la voluntat de conèixer i compartir experiències positives que puguin donar respostes pràctiques a la complexa realitat social actual.

La jornada va aportar una visió des de la innovació i l'emprenedoria com a valors essencials per trobar noves formes d'actuació en l'àmbit social en un món global i canviant.

En aquesta jornada es va treballar els següents àmbits:

- La tecnologia social, entesa com la tecnologia al servei del coneixement, prioritzant les persones i la qualitat de vida. Cercant solucions creatives i d'elevat valor social que ajudin a transformar la societat, des de l'òptica de l'ètica i la sostenibilitat.
- L'educació i la formació, amb la presentació de noves fórmules per resoldre els temes socials, que s'allunyen de les fórmules clàssiques i ens encoratgen a buscar noves vies que impliquin la totalitat de la comunitat educativa.
- La responsabilitat social en el sentit de canvi des de la consciència i la responsabilitat de fer les coses d'una altra manera i, sobretot, de fer-les millor per evitar les errades del passat.
- L'acció social vinculada a l'allotjament. L'Accés i conservació de l'habitatge són una constant que cal afrontar de forma innovadora per tal de cercar noves fórmules que donin resposta als reptes emergents.

Ajuntament de Lleida

Com a novetat es va incorporar la figura de quatre periodistes de diferents mitjans de comunicació que van actuar com a moderadors de cadascun dels àmbits d'experiències.

250 professionals provinents d'entitats i organitzacions del tercer sector, l'administració pública i la universitat van omplir el CaixaForum de Lleida per participar en la jornada.

II Certament "Empresa Solidària"

Empresa Solidària és un acte de reconeixement institucional a empreses que han demostrat una atenció i sensibilitat especial a les demandes de les entitats socials, durant l'any 2014, col·laborant de forma desinteressada amb els projectes de solidaritat, de cooperació i desenvolupament d'aquestes entitats.

Aquest ajut ha tenir en compte els següents aspectes:

- Valor social: resultat d'accions que repercuteixin de forma positiva en un col·lectiu de persones desfavorides generant millores significatives que redueixin la seva desigualtat.
- Innovació: desenvolupament per part de l'empresa d'accions diferents i innovadores que generin canvis que beneficiïn a col·lectius desfavorits.
- Integració de l'acció social en l'estratègia de l'empresa.

Empresa Solidària 2015, va ser la tercera edició d'aquest certament.

L'acte d'entrega de Reconeixement com Empresa Solidària 2015 es va dur a terme el 19 de febrer de 2015 en el marc del Saló de Plens de l'Ajuntament de Lleida, on foren reconegudes les següents empreses:

1. ABACUS, COOPERATIVA
2. AGÈNCIA DE TRANSPORTS
3. AGROTÈCNICA DEL SEGRIÀ
4. AUTOCARS PONS
5. B.BIOSCA
6. BISCOTTO LLEIDA
7. CAL MINGO SCCL
8. CENTRE D'OCI, KOA
9. CLECE SERVEIS INTEGRATS
10. CONSTRUCCIONS PALLÀS, S.A
11. CONSUM , S Coop V.

Ajuntament de Lleida

12. DUCH
13. FARMÀCIES-ISANTA
14. FEMOSA FRUITS
15. FORN I PASTISSERIA LLARÀS
16. FRUITS DE PONENT
17. GAES SOLIDÀRIA
18. GESAMA
19. GRUP ARILFRUT
20. GRUP CAFÈS BATALLA
21. GRUP IBERVENDING
22. GRUP MAHOU SAN MIGUEL
23. GRUP SEGRE
24. ILERDA SERVEIS
25. LAMSAUTO
26. LAUREN FILMS
27. LLEIDAOPTICS
28. LLOTJA AGROPECUÀRIA MERCOLLEIDA
29. MAG CENTENARIUS
30. McDONALD'S
31. NATURAL ÒPTICS
32. N-ICE SKATING SLU
33. PRATS ADVOCATS
34. SALVADOR PIFARRÉ, S.A
35. SERVETO
36. SORIGUE
37. SUPSA SUPERMERCATS PUJOL, S.L.
38. TRÈVOL LLEIDA
39. VALORACIÓN DEL AUTOMÓVIL BCL, SL

IV Premi Candi Villafañe

El premi Candi Villafañe neix a Lleida en record al desaparegut Candi Villafañe com a persona solidària, lluitadora i sensible envers les desigualtats socials, i com a reconeixement a la seva tasca com a Regidor de l'Ajuntament de Lleida.

Es tracta d'un premi de caràcter biennal i d'àmbit estatal, que vol premiar i reconèixer projectes que fomentin la igualtat d'oportunitats, essent una plataforma de reconeixement i visibilitat d'aquelles intervencions que generin una major consciència social sobre les necessitats i la feina feta i per fer en matèria d'igualtat

Ajuntament de Lleida

d'oportunitats en diferents àmbits com: infància i adolescència, igualtat de gènere, gent gran, persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, persones excloses socialment o amb risc d'exclusió, etc.

Aquest premi s'adreça a totes les entitats d'iniciativa social, administracions locals, centres educatius i centres universitaris d'àmbit estatal, que presentin un projecte d'intervenció en igualtats d'oportunitats, en les següents modalitats:

- Modalitat A: Projecte d'intervenció a realitzar.
- Modalitat B: Projecte d'intervenció en procés o finalitzat. Projectes inèdits que s'hagin realitzat en els darrers tres anys.

Cadascuna de les modalitats està dotada amb un únic premi de 2.500 €.

En aquesta quarta convocatòria s'han presentat un total de 10 projectes, 1 dels quals opta a la modalitat A, de projectes d'intervenció a realitzar i els altres 9 opten a la modalitat B, de projectes d'intervenció en procés o finalitzats.

Els guardonats han estat:

Modalitat A: Intel·ligència emocional amb cavalls a l'EAIA, de l'Institut Municipal de Serveis a les Persones de Badalona.

Aquest projecte es desenvolupa en el marc de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) i es centra en el treball amb preadolescents (13 a 15 anys) inserits en el sistema de protecció a la infància.

Modalitat B: "CASA ESCUELA": iguales para compartir, de l'Ajuntament de Granada.

El projecte CASA ESCUELA és un espai educatiu per aprendre en igualtat la coresponsabilitat en el treball domèstic. Aquest espai vol promoure i desenvolupar una nova cultura d'organització de les tasques i els serveis que permeti equilibrar l'activitat professional, personal i familiar entre homes i dones.

El Jurat també ha decidit per unanimitat concedir una menció especial al projecte "Creació d'un taller d'estampació per fomentar la igualtat d'oportunitats de les persones amb pluridiscapacitat" de l'Associació Esclat de Barcelona, presentat en la modalitat B: Projecte d'intervenció en procés o finalitzat.

El veredicte es va fer públic en una acte presidit pel Sr. Àngel Ros, Alcalde de Lleida, i realitzat el passat 7 d'Abril de 2015 a les 19 h al Saló de Plena de la Paeria. L'acte comptà amb la presència de la senyora Maria Pilar Diaz Lopez, persona de

Ajuntament de Lleida

reconegut prestigi en l'àmbit social, i de lluita pel reconeixement dels Drets de les persones amb discapacitat, que impartí la conferència ""Avançar cap a una nova cultura de les capacitats".

Dia internacional de la lluita contra la pobresa

En motiu del dia internacional contra la pobresa, el 17 d'octubre, es publicà un article amb la intenció de fer palesa la voluntat de l'Ajuntament de Lleida de seguir actuant amb diligència i rapidesa incidint sobre les conseqüències de les creixents situacions de pobresa, per tal de reduir el patiment de les famílies i aturar aquests processos d'exclusió.

Càtedra d'Innovació Social de la Universitat de Lleida

El mes de juliol de 2014, es va signar un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Lleida i la Universitat de Lleida, per a la creació i impuls de la Càtedra d'Innovació Social.

Aquest conveni ha estat renovat aquest 2015.

Fruit d'aquesta col·laboració, es realitzaran les següents accions:

- Desenvolupar un Observatori Social de Lleida
- Impulsar investigacions en el camp de l'acció social: la primera d'aquestes investigacions, finalitzada al desembre de 2015, s'ha centrat en la gent gran de la ciutat de Lleida.
- Elaborar propostes de models d'intervenció amb persones i/o col·lectius en situació de dificultat social, que aportin base tècnic-científica al desenvolupament de programes municipals d'intervenció.
- Desenvolupar accions formatives en formats innovadors i creatius.

A més a més, aquest 2015 la Càtedra d'Innovació Social ha col·laborat amb l'Ajuntament de Lleida i l'Obra Social "la Caixa" en l'organització de les Jornades d'Innovació Social 2015.

Parada Solidària al Mercat dels Artesans de Nadal

L'Ajuntament de Lleida, va estrenar el nadal de 2014 la cessió d'una de les parades del mercadet d'artesans de la catedral, a les entitats socials de la ciutat.

Aquesta iniciativa s'ha repetit aquest nadal.

Ajuntament de Lleida

L'objectiu de la iniciativa és que les diferents entitats participants hi puguin fer ús, per vendre els seus productes així com donar a conèixer l'entitat i els projectes que estan duran a terme.

En aquesta iniciativa, hi ha participat un total de 15 entitats : La Dona Samaritana, AECC Lleida, Església Evangèlica Pentecostal de Lleida, Fundació Jaume Rubió i Rubió, Fundació Arrels/Sant Ignasi, Creu Roja, ARLLE, Intermón Oxfam, ONG. Voluntariat Solidari, Garrigues Cooperació Internacional, Associació per al desenvolupament i la cooperació de Lleida.cat, Associació Antisida Lleida, Associació Centre Llatinoamericà, Asociación Amigos Mira España i Suport al Tibet.

La parada solidària ha estat oberta del 5 de desembre al 6 de gener de 10h a 14h i de 16:30h a 20:30h. Els diners recaptats per les diferents entitats es destinaran als diferents projectes socials que tenen en marxa.

Ajuntament de Lleida

2.3. ALTRES TASQUES DE L'OFICINA TÈCNIA

L'Oficina Tècnica del Pla Local d'Inclusió desenvolupa les següents actuacions:

- Centrar i focalitzar la difusió de diferents informacions d'interès, tan per al personal intern com per a les entitats del 3r sector:
  - Ajuts i subvencions.
  - Concursos.
  - Cursos i jornades formatives.
  - Articles d'especial interès.

La transferència de d'informació a nivell local, permet millorar i optimitzar els recursos i serveis a partir del seu coneixement per part dels professionals, permet intercanviar i generar sinèrgies a partir d'una participació més àmplia en les diferents accions que s'organitzen.

- Coordinació de les pràctiques dels estudiants de les següents titulacions:
  - Universitat de Lleida: Grau en Psicologia, Grau en Treball Social, Grau en Educació Social.
  - IES Ronda: Tècnics en Integració Social.
  - Universitat de Barcelona. Màster en violència de gènere
- Valoració i derivació de les demandes d'informació i realització d'estudis per part d'estudiants.
- Realització de la memòria dels Serveis de Benestar Social i d'altres documents de presentació de dades de Benestar Social: balanç anual, ple de l'estat de la ciutat...
- Gestió de l'activació de l'alerta per Onada de Calor en els serveis adreçats als col·lectius vulnerables (SAD, Teleassistència, Àrea d'Inclusió...).

3. TREBALL AMB ELS DE PLANS D'INCLUSIÓ DE CATALUNYA

A petició del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, i més concretament de l'ICAS, es van constituir tres grups de treball: Metodologia, i Proposta d'Actuacions, que al llarg del 2013 i el 2014 van analitzar els diferents documents marc, llistat d'indicadors i bones pràctiques amb la finalitat de realitzar una proposta que sigui un nou document Marc per al desenvolupament estratègic dels Plans Locals d'Inclusió.

L'Oficina Tècnica del pla local d'inclusió i cohesió social de Lleida ha participat de forma activa en el subgrup de Treball en Xarxa, mitjançant reunions mensuals i el treball virtual en la plataforma e-catalunya.

Dins aquesta redefinició, es buscà vincular els Plans d'Inclusió amb la resta de projectes promoguts i finançats per la Generalitat de Catalunya com són els Plans d'Immigració i Ciutadania, els Plans de Barri i els Plans Educatius d'Entorn, amb la finalitat de sumar esforços i optimitzar recursos.